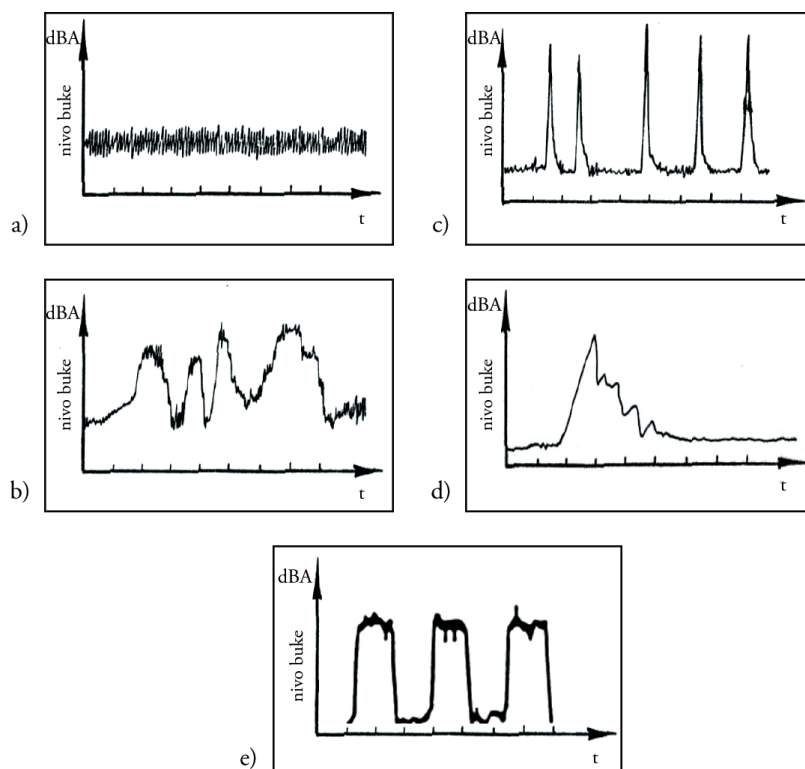

radnih mesta i buku neproizvodnih izvora (uređaji za ventilaciju i klimatizaciju, drugi pogoni, saobraćaj i sl.).

Buka u životnoj sredini predstavlja svaki zvuk koji se javlja van radnog mesta (u stanovima, na ulici u vozilima, na mestima za rekreaciju, u školama, bolnicama itd.). Očigledno je da se ovde radi o veoma različitim vrstama buke, kao što su: saobraćajna buka, industrijska buka, ulična buka raznog porekla (građevinske mašine, ozvučenja u baštama restorana, istovar i utovar raznih predmeta i sl.), buka u domaćinstvima (od kućnih uređaja i instalacija, iz susednih stanova itd.).

Prema trajanju buku delimo na kontinualnu (trajnu) buku, diskontinualnu buku (sa prekidima) i pojedinačne zvukove ili šumove.

Zavisno od toga kako se menja jačina buke u vremenu razlikujemo: buku stalne jačine (nepromenljiva, ujednačena) i promenljivu buku, slika 4.1. Promenljiva buka može biti kontinualno promenljiva, isprekidana, impulsna, i izolovani impulsi buke.

Slika 4.1 – Različite vrste buke prema načinu njenog menjanja u vremenu: a) buka stalne jačine, b) promenljiva kontinualna buka, c) impulsna buka, d) izolovani impuls buke e) isprekidana buka.

Stepen ometanja bukom veoma zavisi od toga kako se menja njen nivo u vremenu. Subjektivno najmanje ometa buka stalne jačine, dok buka promenljive jačine i impulsna buka imaju veći štetan uticaj na čoveka. Zbog toga se pri merenju i valorizaciji štetnosti uvode posebni postupci kako bi uticaj buke mogao biti ispravno ocenjen.

Prema vrsti spektra, slika 4.2, razlikujemo: širokopojasnu buku (ima komponente u širokom opsegu frekvencija), uskopojasnu buku (u čijem spektru dominiraju komponente u užem opsegu frekvencija - recimo opsegu jedne oktave), tonalnu buku (sadrži jedan ili više istaknutih tonova) i buku sa karakterističnom akustičkom informacijom (sadrži muziku ili glas).

Kada je reč o spektru buke veoma je važno znati koje frekvencije su najzastupljenije. Naime, nije svedjedno da li neka buka ima izražene visoke, srednje ili niske frekvencije. Ukupni nivo buke može biti isti ali su uvek štetnije visoke frekvencije, o čemu treba voditi računa kada se u praksi procenjuje njen uticaj.